מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את תוכן הסיפור 'היציאה' מאת קפקא
- להבין ולזהות פרדוקס, סמל ומשל ביצירה
- לתרגל כתיבה יצירתית בהשראת סגנון הטקסט

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א׳ – הבנת הסיפור

1. ב – גיבור המספר בגוף ראשון
2. ב – מכאן והלאה, בלי יעד מסוים
3. א – ניגוד פנימי שנראה בלתי אפשרי אך מכיל אמת
4. ב – כי הוא אומר שהרעב עצמו יעזור לו במסע
5. ב – לאן אתה נוסע
6. א – סיפור קצר שמעביר רעיון או מוסר

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו סיפור קצר מאת קפקא
2. לא נכון – הוא אומר רק שהוא רוצה לצאת מכאן
3. נכון – זו ההגדרה הבסיסית של פרדוקס
4. נכון – סמל פתוח לפרשנויות שונות
5. לא נכון – המטרה שלו היא רק לצאת, בלי יעד ברור

חלק ג׳ – השלמת מילים

1. לצאת מכאן
2. משרת
3. פרדוקס
4. סמל
5. משל

חלק ד׳ – התאמת סמלים למשמעות

- 1 – ה (חופש או בריחה)
- 2 – ג (מעבר או התחלה חדשה)
- 3 – ד (קריאה או אזהרה)
- 4 – א (החיים עצמם)
- 5 – ב (ביטחון או הכנה מראש)

חלק ה׳ – סדר אירועים בסיפור

1. הדובר מבקש מהמשרת להוציא את הסוס מהאורווה
2. המשרת שואל לאן הדובר מתכוון לנסוע
3. הדובר עונה שהמטרה שלו היא לצאת מכאן
4. המשרת שואל איך יסתדר בלי צידה לדרך
5. הדובר אומר שהמסע כה גדול שהרעב יעזור לו

חלק ו׳ – הבנה מעמיקה

1. הוא קובע מטרה (לצאת) אבל בלי יעד אמיתי, כך שהמטרה היא בעצם היעדר מטרה - זה הניגוד הפנימי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה: ניגוד פנימי הנראה בלתי אפשרי אך מכיל אמת
- דוגמה רלוונטית מהטקסט (המטרה/הצידה) או מהחיים
- הסבר הגיוני לקשר בין הסמל למשמעות שהוצעה

טיפים להפעלה:

- אפשר להקריא את הסיפור פעמיים - פעם ראשונה להתרשמות, פעם שנייה לניתוח מודרך
- לעבודה בזוגות על הסמלים כדאי לחלק מראש מי בוחר איזה סמל כדי לחסוך זמן
- לתלמידים מתקדמים אפשר להפוך את המשימה הפתוחה לפסקת השוואה בנוסח בגרות

דף תרגול: משהו קצת אחר (קפקא)

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעור הזה נכיר סיפור קצר ומוזר של קפקא, שבו דובר מבקש לצאת לדרך בלי לדעת לאן. נלמד מהו פרדוקס, נחפש סמלים בטקסט, ונכתוב המשך קצר בהשראת הסיפור.

1 חלק א׳ – הבנת הסיפור

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מספר את הסיפור 'היציאה'?

א) קפקא עצמו כמחבר ב) גיבור המספר בגוף ראשון ג) המשרת ד) שוטר ברחוב

2. מה עונה הדובר כששואלים אותו לאן הוא נוסע?

א) לעיר הסמוכה ב) מכאן והלאה, בלי יעד מסוים ג) לפגוש חבר ותיק ד) חזרה הביתה

3. מהו פרדוקס?

א) ניגוד פנימי שנראה בלתי אפשרי אך מכיל אמת ב) חזרה על אותה מילה פעמיים

ג) תיאור של נוף טבע ד) סיפור עם סוף טוב

4. למה הדובר לא לוקח צידה (אוכל) לדרך?

א) כי אין לו כסף ב) כי הוא אומר שהרעב עצמו יעזור לו במסע ג) כי הוא שוכח

ד) כי המשרת לא נותן לו

5. מה שואל המשרת בתחילת הסיפור?

א) מה שלומך ב) לאן אתה נוסע ג) כמה כסף יש לך ד) מי יטפל בבית

6. מהו משל?

א) סיפור קצר שמעביר רעיון או מוסר ב) שיר ארוך בחרוזים ג) תיאור של דמות היסטורית

ד) רשימת עובדות

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסיפור 'היציאה' נכתב בידי קפקא	☐	☐
2	הדובר בסיפור יודע בדיוק לאן הוא נוסע	☐	☐
3	פרדוקס הוא משפט שמכיל סתירה פנימית	☐	☐
4	סמל יכול לשאת יותר ממשמעות אחת	☐	☐
5	בסיפור, הדובר מסביר בדיוק מה המטרה הסופית שלו	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הדובר עונה למשרת שהמטרה שלו היא _____

2. ה_____ הוא הדמות שעוזרת לדובר להוציא את הסוס

3. מושג שמתאר ניגוד פנימי הנראה בלתי אפשרי נקרא _____

4. דימוי או חפץ שנושא משמעות נוספת מעבר למשמעותו הפשוטה נקרא _____

5. סיפור קצר שמעביר מוסר או רעיון נקרא _____

4 חלק ד' – התאמת סמלים למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. סוס	___	**א.** החיים עצמם
2. שער	___	**ב.** ביטחון או הכנה מראש
3. חצוצרה	___	**ג.** מעבר או התחלה חדשה
4. הדרך	___	**ד.** קריאה או אזהרה
5. חוסר בצידה	___	**ה.** חופש או בריחה

5 חלק ה' – סדר אירועים בסיפור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	הדובר עונה שהמטרה שלו היא לצאת מכאן
☐	הדובר אומר שהמסע כה גדול שהרעב יעזור לו
☐	הדובר מבקש מהמשרת להוציא את הסוס מהאורווה
☐	המשרת שואל לאן הדובר מתכוון לנסוע
☐	המשרת שואל איך יסתדר בלי צידה לדרך

6 חלק ו' – הבנה מעמיקה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם מה הפרדוקס במשפט של הדובר על המטרה שלו

כרטיס יציאה

פרדוקס הוא...

תנו דוגמה אחת לפרדוקס מן הטקסט או מן החיים

בחרו סמל אחד מהסיפור והסבירו משמעות אפשרית שלו

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀